

sig et andet, det maa ganske nødvendigt ske. Herpaa bygger jeg ogsaa Haabet om, at ogsaa Toldreformspørgsmaalet snart maa blive genoptaget, thi er der nogen Strøm, der næres af mange Kilder, af mange smaa Bække og Aaer rundt omkring i Landet, er det denne. Den skal ogsaa nok en Gang bryde sig et Udløb. Men foreløbig har Udløbet bedst kunnet brydes for Behandlingen af de direkte Skatter, og det er derfor paa dette Omraade, at Programmet er dannet, at den foreløbige Enighed er naaet.

Og nu maa jeg med den sidste ærede Taler sige til den højtærede Regering, at ihvorvel vi ikke kende dens Forslags Indhold, maa det dog endnu være tilladt at tro, at den ikke vil optræde som en bestemt Modstander af de Forslag, der under saa stor Tilslutning baade her i Salen og ude i Landet ere indbragte her. Ganske sikkert vil i ethvert Tilfælde den højtærede Regering være bedst tjent med ikke at gøre det. Der foreligger mange Fingerpeg i den Retning. Om dette Tings Vælgeres Stilling er der vel til syvende og sidst ingen Tvivl. Spørgsmaalet bliver saa om Landstingets Vælgeres Stilling. Og er det da ikke et Fingerpeg, der er værd at agte paa, at den Landstingsmand af Højre, som blev valgt ved det sidste Valg i Horsens, og som samlede alle Højres Stemmer om sig, afgav den udtrykkelige Erklæring, at, for saa vidt han kendte Skattekommissionens Skattelovforslag, vilde han kunne slutte sig dertil. Der er heller ikke Skygge af Tvivl om, at hvis der blandt de umiddelbare Vælgere til Landstinget Landet over kunde afstemmes over disse Forslag, vilde de faa et saa overvældende Flertal, at det Mindretal, der vilde udtale sig imod dem, vilde blive ganske forsvindende. Nej, der er ingen Tvivl om, at hermed er Strømmens Retning betegnet, og at det ikke vilde være raadeligt for Ministeriet at komme Kæp i Hjulet, som det blev sagt, for denne Udvikling. Heller ikke maa der bygges nogen som helst Forhaabning i den Henseende derpaa, at der har været næret disse eller hine Betæneligheder imod visse Enkeltheder i Forslagene fra deres Side, som have været med i den trufne Overenskomst. Betæneligheder har der været næret og maatte der næres fra alle Sider, det sker ved enhver Overenskomst. Naar disse Betæneligheder for saa vidt ere overvundne, som man er gaaet med til at stille Forslag, betyder det ganske vist ikke, at man anser sine Betæneligheder for grundløse, men det betyder, at man for at op-

naa et praktisk Resultat, for at opnaa Gennemførelsen af Forslag, der i det hele og store betegner betydningsfulde Fremskridt for den Befolkning, man repræsenterer, har givet Afkald paa at fremføre disse Betæneligheder. Og ere de en Gang frafaldne, betyder det, at man staaer fast ved det, der nu er opstillet, det er Programmet, der ikke vil blive fraveget fra deres Side, som have været med til at opstille det. Og Sammenhold er ogsaa nødvendig for at sikre Forslagenes Gennemførelse over for den Modstand, der sikkerlig ikke vil udeblive.

Disse Forslag betegne altsaa det Program, som der i denne Samling vil blive arbejdet paa, de vilde angive Udviklingens Gang i det praktiske Arbejde. Det er jo ikke det eneste Arbejde, der skal udføres her, meget andet maa slutte sig dertil, men det Arbejde, der skal bære Frugt, det Arbejde, der skal føre frem til Lyset og udfolde sig til Lykke for Folk og Land, tror jeg, maa mer eller mindre knytte sig til det, her er fremlagt, det maa mer eller mindre gaa paa den samme Grund, som har fostret disse Forslag.

K. M. Klausen: Jeg havde ikke ventet at faa Ordet paa dette Tidspunkt. Rækkefølgen i de foregaaende Aar har været den, at først talte Venstres Ordfører, derefter de moderates og saa Højres Ordfører. I Aar synes det, at Højre melder sig fra. Jeg ved ikke, hvad den Tavshed betyder, hvad Meningen er dermed. Vil Partiet gøre Strike? Eller føler det allerede, at det i en nær Fremtid vil blive Salens mindste Parti?

Jeg tror ikke, at der nogen Sinde har været et Ministerium, som er blevet hilst med saa almindelig Uvilje fra alle Sider som det nuværende. Selv i Landstinget, der jo ellers plejer at støtte et Højreministerium, have vi set, at indflydelsesrige Mænd ikke ere glade for det. Og i Højres Presse have jo flere Blade udtalt sig mod Ministeriet. Jeg undtager naturligvis de privilegerede Blade, Berlingske Tidende og Stiftstidenderne, som ere indrettede til at rose ethvert Højreministerium. Men flere af de uafhængige Højreblade have været alt andet end glade ved dette Ministerium. De have krævet, at vi skulde have et Venstreministerium i Stedet for Højreministeriumet. Paa Sommerens Møder har der ogsaa vist sig stærk Uvilje mod Ministeriet. Og ved de sidste Suppleringsvalg til Landstinget saa man, hvorledes de Højrevalgmand, der skyldte den almindelige Valgret deres Valg,